

Inwestycje drogowe

Najwyższa Izba Kontroli oceniła działania Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad podejmowane w celu zapewnienia odpowiedniej jakości robót drogowych. Badania przeprowadzone w centrali GDDKiA oraz w jej ośmiu oddziałach obejmowały: przygotowanie prawno-organizacyjne tych jednostek do realizacji zadań, prawidłowość wykonania dokumentacji projektowej, wybór uczestników procesu budowlanego, prawidłowość doboru i zastosowania materiałów budowlanych oraz sprawowanie nadzoru inwestorskiego nad wykonywaniem robót drogowych. Kontrola dotyczyła lat 2008–2013 (I półrocze).

Ochrona brzegów morskich

Izba zbadała działania organów administracji rządowej i samorządowej podejmowane w celu ochrony brzegów morskich na Półwyspie Helskim i Mierzei Wiślanej. Skontrolowano realizację zadań dotyczących: zabezpieczenia brzegów morskich przed erozją; nadzoru i kontroli oraz prowadzenia postępowań administracyjnych i egzekucyjnych, w tym wyko-

rzystania informacji o nielegalnym zagospodarowaniu brzegów morskich oraz współpracy w tym zakresie; ładu przestrzennego oraz obrotu przez burmistrzów gminnymi nieruchomościami na terenie pasa technicznego; działań planistycznych związanych z ochroną obszarów Natura 2000. Czynności kontrolne objęły lata 2005–2013 (I półrocze).

Kontrola zarządcza

Przedmiotem inspekcji było sprawdzenie, między innymi, czy ustanowiony zgodnie ze standardami kontroli zarządczej oraz szczegółowymi wytycznymi w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem system kontroli jest adekwatny i efektywny. W sześciu ministerstwach badaniami objęto elementy systemu kontroli zarządczej ustalone w jednostce (I poziom kontroli zarządczej), jak i w dziale administracji rządowej (II poziom). W Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Głównym Urzędzie Statystycznym badania koncentrowały się na funkcjonowaniu wybranych elementów systemu kontroli zarządczej funkcjonujących w tych jednostkach (I poziom kontroli zarządczej).

Czynności badawcze dotyczyły okresu od 1 stycznia 2013 r. do 30 września 2014 r.

Podatki lokalne

Zbadano działalność jednostek samorządu terytorialnego dotyczącą prawidłowości i skuteczności pozyskiwania dochodów własnych z wybranych podatków lokalnych. Badaniami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2014 r.

Wykonywanie wyroków sądowych

Sprawdzono, jak urzędy skarbowe i izby celne wykonują wyroki sądowe. Przedmiotem kontroli były: skala i zakres zaskarżonych do sądów administracyjnych decyzji wymiarowych i wynik postępowania sądowo-administracyjnego; postępowanie z wyrokami sądów administracyjnych uwzględniającymi skargę podatnika oraz takimi, które je oddalały; skutki niezłatwienia sprawy w terminie. Oceniono rzetelność postępowania wobec podatników, którym po korzystnym dla nich wyroku sądu należy się zwrot nadpłaconego podatku lub których majątek powinien zostać

zwolniony spod zabezpieczenia. Zbadano też egzekwowanie należnych kwot w wypadku, gdy orzeczenie sądu było korzystne dla organu podatkowego. Kontrola została przeprowadzona w Ministerstwie Finansów, w pięciu z 16 izb celnych oraz w sześciu urządach skarbowych na terenie pięciu województw. Badania objęto okres od początku 2013 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych (grudzień 2014 r.).

Budynki energooszczędne

Oceniono inwestycje budowlane związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Uwagę zwracano na uzyskane oszczędności, wzrost wydajności i skuteczność inwestycji. Skontrolowano 15 podmiotów – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz 14 beneficjentów. Ponadto sprawdzono 30 wniosków odrzuconych w przeprowadzonych przez Fundusz konkursach. Okres objęty kontrolą stanowiły lata 2010–2014.

Elektroenergetyka konwencjonalna

Celem kontroli była ocena organów i podmiotów odpowiedzialnych za monitorowa-

nie bezpieczeństwa energetycznego kraju, utrzymanie dostaw energii elektrycznej na bezpiecznym poziomie. Sprawdzone także nadzór właścicielski Ministerstwa Skarbu Państwa i działania spółek elektroenergetycznych związanych z budową nowych mocy wytwórczych. Kontrola została przeprowadzona w Ministerstwie Gospodarki, Ministerstwie Skarbu Państwa, Urzędzie Regulacji Energetyki, Polskich Sieciach Elektroenergetycznych S.A. oraz w spółkach PGE S.A. i ENERGA S.A. Kontrolą objęto lata od 2009 do 2014 (I półrocze), a także działania i zdarzenia zaistniałe przed i po tym okresie, mające bezpośredni związek z zagadnieniami będącymi przedmiotem kontroli.

Najstarsze budynki komunalne

Zbadano, czy działania zarządców nieruchomości komunalnych na rzecz utrzymania w dobrym stanie technicznym najstarszych budynków komunalnych, zapewniły bezpieczne użytkowanie tych lokali, poprawę standardu ich wyposażenia i racjonalizację kosztów utrzymania. Sposób gospodarowania zasobem najstarszych budynków komunal-

nych skontrolowano na obszarze 20 gmin. Badanie obejmowało lata 2011–2013.

Poszukiwanie osób zaginionych

Badanie przeprowadzone z inicjatywy Najwyższej Izby Kontroli. Sprawdzone, czy został zorganizowany i wdrożony przez właściwe organy i instytucje spójny i skuteczny system poszukiwań osób zaginionych. Oceniono 421 postępowań poszukiwawczych i 62 sprawy dotyczące identyfikacji zwłok. Kontrolą objęto łącznie 30 jednostek organizacyjnych Policji, tj. Komendę Główną Policji, Komendę Stołeczną Policji, Komendę Wojewódzką Policji w Gdańsku, 7 komend miejskich, 10 komend powiatowych oraz 10 komisariatów. Badanie dotyczyło okresu od 1 lipca 2012 r. do 21 listopada 2014 r.

Wykorzystanie środków PFRON

Kontrola wykorzystania przez samorządy powiatowe funduszy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) została przeprowadzona w ramach priorytetowego kierunku *Zapewnienie poprawy życia obywateli w warunkach bieżącej*

i długookresowej stabilności finansowej państwa. Badaniem objęto 28 jednostek: PFRON, 13 powiatowych centrów pomocy rodzinie i miejskich ośrodków pomocy społecznej, 8 powiatowych (miejskich) urzędów pracy oraz 6 urzędów miast na prawach powiatu lub starostw powiatowych. Kontrolą objęto lata 2011–2013.

Ekologiczne uprawy

Izba oceniła wydanie środków publicznych na uprawy sadownicze i jagodowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004–2006 i 2007–2013. Badaniami objęto okres od 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2014 r. Czynności kontrolne prowadzone były w 17 jednostkach, tj. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz 5 oddziałach regionalnych i 10 biurach powiatowych Agencji.

Rozwój obszarów wiejskich

Zbadano wykorzystanie funduszy na wdrażanie osi Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–2013. Przeprowadzono ją w 19 jednostkach: Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju

Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, 6 urzędach marszałkowskich (w województwach lubelskim, mazowieckim, małopolskim, opolskim, śląskimi zachodniopomorskim), 11 lokalnych grupach działania (jednej z województwa lubelskiego oraz po 2 z województw mazowieckiego, małopolskiego, opolskiego, śląskiego i zachodniopomorskiego). Badaniami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2007 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych.

Organizacja i utrzymanie kąpielisk

NIK sprawdziła, jak organy administracji publicznej egzekwują przepisy dotyczące organizacji i utrzymania kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpeli. Zakres kontroli obejmował: tworzenie kąpielisk i prowadzenie ich ewidencji, prowadzenie nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpeli, zapewnienie bezpieczeństwa, wykonywanie obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych dotyczących kąpielisk. Badaniem, które dotyczyło okresu od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2014 r., objęto 25 jednostek, w tym: Główny Inspektorat Sanitarny, 12 urzędów

gmin i 12 powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Szpitaly samorządowe

NIK oceniła, czy przekształcenie szpitali w spółki kapitałowe wpłynęło na liczbę i zakres wykonywanych świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych Narodowego Funduszu Zdrowia oraz sytuację finansową tych placówek w latach 2011–2014. Kontrolę przeprowadzono w Ministerstwie Zdrowia, 9 jednostkach samorządu terytorialnego będących organami właścicielskimi oraz 20 szpitalach przekształconych w spółki kapitałowe.

Opieka nad starszymi osobami

Skontrolowano funkcjonowanie opieki medycznej nad osobami w wieku podeszłym. W szczególności oceniono: kształtowanie polityki zdrowotnej; kształcenie kadry medycznej dla potrzeb opieki zdrowotnej nad osobami starszymi; wycenę, planowanie i finansowanie świadczeń oraz zapewnienie dostępu do tych świadczeń adresowanych do seniorów; prawidłowość realizacji umów zawar-

tych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Kontrola dotyczyła okresu od 1 stycznia 2011 r. do czasu zakończenia czynności badawczych. Objęto nią 14 jednostek, w tym Ministerstwo Zdrowia, Centralę Narodowego Funduszu Zdrowia, 3 oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia i 9 podmiotów leczniczych.

Opieka paliatywna

Oceniono funkcjonowanie opieki paliatywnej i hospicyjnej na terenie województwa dolnośląskiego w latach 2012–2014 (I półrocze). Kontrolę przeprowadzono w ośmiu podmiotach wykonujących działalność leczniczą w zakresie opieki paliatywnej i hospicyjnej, Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu, Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu, Dolnośląskim Oddziale Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia.

Długi samorządów

NIK zbadała działania regionalnych izb obrachunkowych (RIO) zmierzające do ograniczania długu publicznego w jednostkach samorządu terytorialnego (JST). Badanie

dotyczyło lat 2012–2014. Skontrolowano łącznie 8 RIO. Izby w Białymstoku, Bydgoszczy, Kielcach i w Szczecinie objęto kontrolą głównie ze względu na dużą liczbę nadmiernie zadłużonych gmin i powiatów, RIO w Rzeszowie – z powodu dużej liczby JST niespełniających wymogu posiadania nadwyżki operacyjnej. Z kolei RIO w Opolu wybrano z tego względu, że opolskie jest jednym z najbardziej zadłużonych województw. Kontrole przeprowadzono także w RIO w Łodzi i Poznaniu.

Eksploatacja kopalni

Ocenie poddano działania organów administracji geologicznej oraz organów nadzoru górniczego dotyczące kontroli nad gospodarką zasobami złóż województwa. Czynności kontrolne dotyczyły lat 2012–2013 i objęły Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu oraz siedem starostw powiatowych w województwie wielkopolskim.

Obszary rybackie

Inspektorzy sprawdzili realizację Lokalnych Strategii Rozwo-

ju Obszarów Rybackich, w tym prawidłowość przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację zadań objętych osią priorytetową, a także wykonanie projektów przez beneficjentów. Badania dotyczyły okresu od 1 stycznia 2007 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, objęły łącznie 42 jednostki, w tym 5 urzędów marszałkowskich, 9 Grup Rybackich oraz 28 beneficjentów.

BHP w szkołach publicznych

Izba sprawdziła czy szkoły publiczne zapewniają bezpieczeństwo i odpowiednie warunki do nauki swoim uczniom. Ocena dotyczyła w szczególności: organizacji nauki oraz zagwarantowania bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w szkole; nadzoru Kuratorium Oświaty nad szkołami w powyższym zakresie. Badaniem, które dotyczyło okresu od września 2012 r. do grudnia 2014 r., objęto 9 szkół z województwa lubuskiego (po 3 szkoły podstawowe, gimnazja i licea ogólnokształcące) oraz Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim.

(red.)

„Informacje o wynikach kontroli”, przekazane do publikacji w kwietniu i maju 2015 r., s.<www.nik.gov.pl>.